

INTRODUCERE LA NOUL TESTAMENT

*„ Valoarea acestor Scrieri, istoricd si spirituala, este total
disproportionate fa\ a de
numdrul si lungimea lor, iar influența pe care o exercitd ele
asupra viefi si istoriei
e imposibil de calculat. Cdc i in aceste scrieri ne qflam la amiaza
zilei ce incepuse
in Grddina Eden. Cristosul Prqfefiei din Vechiul Testament
devine Cristosul Istoriei
in Evangheli; Cristosul Experien(ei, in Epistole; iar in
Apocalipsa, Cristosul
Slavei.” — W. Graham
Scroggie*

I. Semnificatia termenului: „Noul Testament”

Noul in Vechiul e
ascuns; Vechiul in Noii-
i revelat.

Înainte de a ne lansa în largul
mării studi-erii Noului
Testament, sau chiar a unei
porțiuni relativ mici din el, cum ar
fi o sin-gura carte, este util să
petrecem catva timp
familiarizandu-ne cu faptele
generale privi-toare la Cărtea
Sfanta pe care o numim „Noul
Testament”.

Atat „testament” cat si
„legamant” repre-zinta
traducerea aceluiasi cuvânt grec
(*dia-theke*) iar în vreo doua locuri
din epistola catre Evrei inca nu s-
a putut stabili care dintre cei doi
termeni este cel mai adecvat
echivalent al originalului grec. În
titlul Scrip-turilor crestine însa
termenul „legamant” este fara
îndoiala preferabil, deoarece
Cărtea constituie un pact, o
alianța sau un *legdmnt* între
Dumnezeu și poporul Sau.

Se numeste *Noul* Testament
(sau Lega-mant) pentru a se
deosebi de Vechiul Testament
(sau „mai vechi”).

Ambele testamente au fost
inspirate de Dumnezeu și, prin
urmare, sunt de folos pentru toți
creștinii. Firește însa credinciosul
în Cristos va fi indemnât să
deschida mai des acea parte a
Bibliei care îi vorbește direct
despre Domnul și biserica Sa și
despre modul în care dorește El
să trăiască ucenicii Sai.

Relafia dintre Vechiul
Testament și Noul Testament a
fost foarte plastic exprimata de
Sfantul Augustin, în urmatoarele
cuvinte:

II. Canonul Noului Testament

Termenul *canon* (*kanon* în greaca) se refera la un liniar sau etalon pentru masurat sau evaluat.

Canonul Noului Testament este colecția de scrieri inspirate. De unde știm că aceste scrieri sunt *singurele* scrieri care trebuiau incluse în canon sau că toate cele douăzeci și șapte de cărți individuale merita să fie incluse în canon? Având în vedere că au existat în acea perioadă a creștinismului primar și alte scrieri sau epistole (dintre care unele eretice), cum putem stabili cu certitudine că au fost incluse în canonul Noului Testament numai cele autentice?

S-a afirmat adesea că conciliul bisericesc a stabilit lista definitivă a cărților canonului pe la sfârșitul secolului al patrulea al erei creștine. Realitatea e însă că aceste cărți au avut caracter *canonic* de îndată ce au fost

redactate. Ucenici evlavioși și plini de dis-cemamant au recunoscut chiar de la început Scripturile inspirate, cum reiese de la 2 Pet. 3:15, 16, unde Petru recunoaște calitatea de Scripturi a scrierilor lui Pavel, în unele biserici, au existat însă, o vreme, anumite dispute în cazul unora dintre cSrfi (de exemplu Iuda, precum și 2 și 3 Ioan).

În general, în cazul unei cărți scrise de un apostol, ca Matei, Petru, Ioan sau Pavel, sau de unul din cercul apostolilor, ca Marcu sau Luca, nu s-a pus deloc la îndoială canonicitatea lucrării respective.

Prin urmare, conciliul care a acordat recunoaștere oficială canonului Noului Testament, așa cum îl avem astăzi, nu a făcut altceva decât să *confirme* un fapt deja recunoscut și general acceptat de mulți ani.

Conciliul nu a întocmit o *lista inspirată* de cărți, ci o listă de *carp inspirate*.

III. Pater nita tea

Autorul Divin al Noului Testament este Duhul Sfânt. El este Cel care i-a inspirat pe Matei, Marcu, Luca, Ioan, Pavel, Iacov, Petru și autorul anonim al epistolei către Evrei (vezi introducerea de la cartea Evrei) în redactarea acestor cărți care le poartă numele. Cel mai bun și mai corect mod de reprezentare sau înțelegere a apariției cărților Noului Testament este să afirmăm că fiecare dintre ele a avut doi autori. Noul Testament nu este o lucrare parțial umană și parțial divină, ci total umană și total divină. în același timp. Elementul divin a păzit elementul uman de comiterea unor erori. Urmarea a fost o carte infailibilă și ireproșabilă, în prima redactare a manuscriselor originale.

Pentru a înțelege mai bine noțiunea de autordublu al Cuvântului scris vom recurge la o analogie cu natura duală a Cuvântului Viu, adică Domnul nostru Isus Cristos. El nu este parte om și parte Dumnezeu (cum susține un mit grec), ci complet uman și complet divin, în același timp. Natura divină a făcut imposibil ca natura umană să greșească sau să păcătuiască în vreun fel.

IV. Timpul

Spre deosebire de Vechiul Testament, pentru a cărui redactare a fost nevoie de circa o mie de ani (de prin anul 1400 până în anul 400 î.Cr.), Noul Testament a fost scris în doar 50 de ani (între anul 50 și 100 d.Cr.).

Actuala ordine în care sunt înscrise cărțile Noului Testament este cea mai adecvată, pentru biserică din toate timpurile. Se începe cu viața lui Cristos, apoi se vorbește despre biserică, urmând ca acelei biserici să i se dea instrucțiuni. în cele din urmă, se descoperă viitorul bisericii și al lumii. Dar cărțile nu au apărut în această ordine, ci au fost scrise pe măsura ce s-a simțit nevoia lor.

Primele cântări au fost așa-numitele „Scrisori către bisericile tinere”, cum numește Phillips epistolele. Iacov, Galateni și Tesaloniceni au fost redactate probabil pe la mijlocul primului secol al erei creștine.

Apoi au urmat Evangheliile, în ordinea redactării: mai întâi, Matei sau Marcu, apoi Luca și la urmă Ioan. În final a apărut Apocalipsa, probabil către sfârșitul

primului secol după Cristos.

V. Conținutul

Conținutul Noului Testament ar putea fi

rezumat concis in cele trei categorii principale: *Istoric*
Evangelii Faptele Apostolilor
Epistolar

Epistolele lui
Pavel Epistolele
generale

Apocaliptic
Apocalipsa

Crestinul care va dobandi o buna cunoastere a acestor canji va fi „desavarşit si cu totul destoinic pentru orice lucrare buna.”

Este rugaciunea noastra ca CBC sa fie de mult ajutor pentru cat mai multi credinciosi, in sensul ca acestia sa fie cat mai bine dotati pentru orice lucrare buna

VI. Limbajul

Noul Testament a fost scris intr-un limbaj colocvial, vorbit de oamenii obişnuiţi (numit *koine* sau „greaca comuna”). Era a doua limba de circulate, aproape universal cunoscuta si folosita de cetatenii secolului al doilea al Credintei, avand cam acelasi statut pe care il are astazi engleza.

Dupa cum stiuti ca si viu al limbii ebraice ofera mijlocul cel mai adecvat de exprimare pentru conţinutul profetic, poetic şi narativ al Vechiului Testament, tot aşa greaca a fost providential inzeestrata sa constituie vehiculul minunat pentru redarea conţinutului Noului Testament. Limba greacă a cunoscut o extraordinary raspandire in timpul cuceririlor lui Alexandru cel Mare, in contextul in care soldatii aflati sub comanda acestuia au simplificat şi popularizat aceasta limba pentru uzul popoarelor cucerite.

Precizia cu care exprima verbul elin timpul gramatical, bogatia vocabularului ei precum şi alte trasaturi unice ale acestei limbi fac din ea mijlocul ideal pentru comunicarea importantelor adevaruri doctrinare intalnite in cuprinsul epistolelor— in special in carti cum ar fi epistola catre Romani.

VII. Traducerea Noului Testament

Engleza a fost binecuvantata cu multe (dupa unii *prea* multe) traduceri. Aceste traduceri se impart in patru categorii generale:

1. Foarte literate

Asa-numita Traducere „Noua” (1871) a lui J. N. Darby şi ediţia *English Revised Version* (1881), precum si varianta americana a acesteia, *American Standard Version* (1901)

sunt extrem de literale, ceea ce înseamnă că sunt instrumente foarte utile pentru studiu, dar cu efect minim pentru închinăciune, lectură publică sau memorare. Confruntată cu opțiunea acestor versiuni, marea majoritate a creștinilor nu a renunțat la stilul maiestruos și frumusețea ediției King James (1611).

2. Echivalența completă

Sunt versiuni suficient de literale, care urmează foarte de aproape textul original ebraic sau grec, atunci când regulile limbii engleze permit acest lucru, reușind totuși să permită o traducere mai liberă, din care să nu lipsească expresiile idiomatice și stilul adecvat. Printre aceste traduceri se numără edițiile *King James Version*, *New King James*, *Revised Standard Version*, *New American Standard Bible*. Din nefericire, traducerea RSV, deși este în general vrednică de încredere în Noul Testament, în redarea Vechiului Testament păcătuiește, prin faptul că oarecum diminuează multe profeții mesianice. Această tendință periculoasă se constată astăzi chiar la unii carturari ce în trecut avuseseră o pozitie sanatoasă. Comentariul Biblic al Credincioșilor a fost editat pentru a se conforma cu ediția NKJV, aceasta fiind opțiunea cea mai viabilă între minunata, dar arhaică ediție King James Version (KJV) și limbajul modern actual, fără a se mai recurge la pronumele arhaice. De asemenea în ediția amintită. New King James Version, se rețin unele versete pe care cele mai multe versiuni moderne le elimină (vezi notele asupra textului în CBC).

3. Echivalența dinamică

Acest tip de traducere este mai liberă decât cele din categoria echivalenței complete, uneori traducătorul recurgând la para-

frazare —tehnica întru totul valabilă, atâta timp cât cititorul a fost avertizat în această privință. Traducerea Moffatt, NEB (New English Bible), NIV (New International Version) și Biblia de Ierusalim fac parte din această categorie de traduceri ale Bibliei. S-a plecat de la încercarea de a comprima gânduri întregi în structuri pe care se crede că Ioan și Pavel le-ar fi folosit, dacă și-ar fi redactat lucrările în epoca noastră și, bineînțeles, în limba egleză! Atunci când se utilizează în mod conservator metodologia respectivă, ea poate constitui un instrument util.

4. Parafrazarile

O parafrazăre caută să transmită textul gând cu gând, permijându-și adesea o seamă de licențe prin adăugarea de material suplimentar. Întrucât textul se îndepărtează foarte mult de forma inițială a originalului, există întotdeauna pericolul ca traducătorul să recurgă la prea multe interpretări în traducerea parafrazată. De pildă, traducerea Living Bible, deși e evanghelică în ton, totuși ia multe decizii interpretative, care, în eel mai fericit caz, sunt pasibile de dezbateri.

Parafrazarea lui J.B. Phillips (pe care traducătorul respectiv o numește traducere) este o frumoasă realizare din punct de vedere literar. În plus, traducătorul susține că redă în cuvintele sale ceea ce ar fi vrut să spună Petru și Pavel, de pildă.

Este bine să avem la îndemână câte o Biblie din eel puțin trei dintre categoriile enumerate, pentru a putea efectua studii comparative. Totuși opinia noastră este că traducerea de genul echivalenței complete, cum este cea folosită în CBC, prezintă cele mai puține pericole pentru studiul biblic detaliat.